



10

İNFAK

عَنْ أَسْمَاءَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ
أَنْفِقِي وَلَا تَحْصِي فِيْحَصِي اللَّهُ عَلَيْكَ وَلَا تَوْعِي فَيُوعِيَ اللَّهُ عَلَيْكَ

Esmâ'dan (r.a) rivâyet edildiğine göre Rasûlullah (s.a) şöyle buyurdu: “**İnfak et. Cimrilik gösterme ki, Allah da senden lütuf ve rızkını esirgemesin!**”⁷⁵.

75 Buhâri, Hibe, 15; Müslim, Zekât, 88; Ahmed b. Hanbel, VI, 345.

AÇIKLAMA

Hiz. Ebû Bekir'in kızı Esmâ'nın, malî fedakârlık konusunda gösterdiği hassasiyeti şu rivâyet gözler önüne serer: Bir gün Esmâ (r.a) Peygamber'e (s.a) gelerek:

-Ey Allah'ın Elçisi! (Kocam) Zübeyr'in bana getirdikleri dışında hiçbir şeyim yok. Onun bana getirdiği şeylerden bir miktar infak etmemde bir günah ve sakınca var mı? diye sordu. Bunun üzerine Peygamber (s.a):

-Güç ve imkânın nisbetinde infak et. Malının fazlasını saklama ki, Allah da sana lütuf ve ihsanını kesmesin! buyurdu⁷⁶.

Aynı şekilde Hiz. Ebû Bekir'in diğer kızı Hiz. Âişe, Rasûlullah'ın (s.a) şöyle buyurduğunu nakleder: "Kadın, zarar vermeyecek şekilde (gereksiz aşırı harcamalara ve israfa yer vermeksizin) evinin yiyeceğinden infak ederse, infak ettiğinden dolayı kadın, kazandığından dolayı da erkek sevaba nâil olur. Malı koruyan vekilharç için de aynı sevap vardır. Onlardan birinin sevabı, ötekinin sevabından hiçbir şey eksiltmez"⁷⁷.

İnfak, Allah'ın rızasına nail olabilmek için servetten harcama yapmak, muhtaçlara aynı veya nakdî karşılıksız yardımda bulunmak demektir. Zekât, tasadduk, fıtır sadakası, kurban, öğrenci bursu veya hediye, kul lanım hakkını vermek gibi gönüllü olarak yapılan her türlü hayır ve hasenât, infak kapsamındadır.

Müslüman, özellikle yakını fakru zaruret içinde kıvrırırken, komşusu aç bi ilaç sıkıntı çekerken vicdan azabı duyarak rahat uyuyamaz, uyumamalıdır. Ayrıca o, infakın, Allah'ın verdiği nimetlerin ihtiyaç sahibi

76 Buhârî, Hibe, 15; Müslim, Zekât, 89.

77 Buhârî, Zekât, 26; Müslim, Zekât, 80; Ebû Dâvud, Zekât, 44; Tirmizî, Zekât, 34; Nesâî, Zekât, 57.

insanlarla paylaşmak olduğunu bilir. Aynı yardımda bulunurken, malların özellikle kötü ve kalitesiz olanları seçilmemeli ve yapılan infakın hedefine ulaşması için gerçek ihtiyaç sahipleri tesbit edilmelidir. Şu iki âyet, bu konuda varlıklı müslümandan dikkat ve hassasiyet ister: “Ey iman edenler! Kazandıklarınızın iyilerinden ve rızık olarak yerden size çıkardıklarımızdan hayra harcayın. Size verilse, gözünüzü, yummadan almayacağınız kötü malı, hayır (zekât ve sadaka) diye vermeye kalkışmayın. Biliniz ki Allah zengindir, övgüye layıktır. Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size cimriliği telkin eder. Allah ise size katından bir mağfiret ve bir lütuf vaad eder. Allah her şeyi ihata eden ve her şeyi bilendir”⁷⁸.

“Allah yoluna kendilerini tamamen adanmış oldukları için yeryüzünde (rızkı aramak niyetiyle) gezip dolaşamayan muhtaçlara yardım edin. (Onların durumunun) farkında olmayan, onları zengin zanner, çünkü (istemekten) çekinirler; (ancak) sen onları (bazı) özelliklerinden tanıyabilirsin: insanlardan arsız bir şekilde istemekten kaçınırlar. Ve onlara ne iyilik yaparsanız, doğrusu Allah hepsini bilir”⁷⁹.

Görev ve sorumluluklarının bilincinde olan müminlerin özellikleri arasında, iman ve namazdan sonra infak yer alır⁸⁰. Aslında infak malî bir cihaddır. Nitekim Yüce Allah şöyle buyurur: “Müminler ancak Allah’a ve Rasûlüne iman eden, ondan sonra asla şüpheye düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenlerdir. İşte doğrular ancak onlardır”⁸¹. Âyet ve hadislerde hayır ve hasenâtın sevabı genellikle bire on olarak açıklanmasına rağmen, Allah yolunda infakın sevabının bire

78 Bakara 2/267-268

79 Bakara 2/273

80 Bakara 2/2

81 Hucurât 49/15

yedi yüz olmasında⁸², namaz, oruç gibi ibadetlere nisbetle bunun insana daha zor ve daha ağır gelmesinin rol oynadığı söylenebilir.

Şüphesiz, “her nimetin şükürü kendi cinsindedir” ilkesi gereği, mal ve servetin şükürü, Allah’ın rızasını kazanma ümidiyle muhtaçlara infak etmekle gerçekleşir. Şükürü yerine getirilmeyen nimetin Allah’a giden yolda bir ayak bağı olduğu açıktır.

Esasen, Yüce Kur’an’ın diliyle “Göklerin ve yerin mirası Allah’ındır. Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır”⁸³. “Ve yalnız Allah’ın rızasını kazanmak için harcamanız şartıyla, başkalarına her ne iyilik yaparsanız bu kendi yararınızdır. Çünkü yapacağınız her iyilik size olduğu gibi geri dönecek ve size haksızlık yapılmayacaktır”⁸⁴. “Allah’a ve Rasûlüne iman edin. Sizi, üzerinde tasarrufa yetkili kıldığı şeylerden harcayın. Sizden iman edip de harcayan kimseler için büyük bir mükâfat vardır”⁸⁵.

Demek oluyor ki, infak edilen her şey kendi mirası olarak, sonuçta Allah’a dönecektir. Çünkü o, gerçekte Allah’a aittir. Kullanın mülkiyetinde olanlar, geçici birer emanettir. Herkes kendisinin olduğunu zannettiği serveti, bir gün mutlaka bırakacak ve hayata gözlerini yumacaktır. Bu sebeple akıllı ve bilinçli insan, Allah’ın mülk ve mirasını O’nun yolunda harcayabilen cömert şahsiyettir.

82 Bakara 2/261

83 Âl-i İmrân 3/180

84 Bakara 2/272

85 Hadid 57/7